

Českomoravský odborový svaz
pohostinství, hotelů a cestovního ruchu
březen 2018

INFORMACE O ZMĚNÁCH V DŮCHODOVÉM SYSTÉMU

V rámci informace o jednání Rady ČMKOS jsme zmínili zprávu o změnách v důchodovém systému, které jsou platné od 1. 1. 2018, a kterou vypracoval místopředseda ČMKOS JUDr. Vít Samek. V tomto úvodníku přinášíme podrobnější popis změn.

Zastropování důchodového věku

Věk, kdy mají lidé v ČR možnost odejít do důchodu, se každý rok u mužů zvyšuje o dva měsíce a u žen o čtyři měsíce. Podle právní úpravy účinné do konce roku 2017 nebyla stanovena pro toto postupné zvyšování důchodového věku žádná hranice. Novelou zákona číslo 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, bylo toto postupné zvyšování důchodového věku bez omezení ukončeno, a to při dosažení věku 65 let. P raktický význam má toto opatření pro muže narozené po roce 1965, kteří tohoto věku dosáhnou v roce 2031 a pro ženy narozené v letech 1965 - 1971 v závislosti na skutečnosti, zda jsou či nejsou bezdětné a na počtu dětí. Pro osoby narozené dříve se dosavadní právní úprava nemění.

Změny důchodového věku nad tuto hranici (tj. mužů narozených v r. 1966 a mladších a žen narozených v r. 1972 a mladších) již budou za účinnosti právní úpravy zmíněné novely zákona o důchodovém pojištění vyplývat pravidelné revize. Zavedení revizního mechanismu nastavení důchodového věku umožní budoucím vládám reagovat na změny vnějších podmínek reprezentovaných zejména očekávaným vývojem střední délky života při dosažení důchodového věku v jednotlivých generacích.

Ministerstvo práce a sociálních věcí bude předkládat vládě podle nového ustanovení zákona do 30. června kalendářního roku, který končí číslicí 4 nebo 9 (tj. poprvé v roce 2019) zprávu o stavu důchodového systému ČR a o jeho předpokládaném vývoji se zřetelem na demografickou situaci České republiky a na očekávaný populační a demografický vývoj.

Tato zpráva bude obsahovat zejména informaci o tom, jak by měl být důchodový věk stanoven, aby bylo dosaženo stavu, kdy očekávaná střední délka života jednotlivých generací při jeho dosažení činila jednu čtvrtinu součtu tohoto věku a této očekávané střední délky života, a to pro všechny osoby, které dosáhly v roce předložení této zprávy věku 25 až 54 let; tato informace bude vycházet z údajů obsažených ve zprávě zpracované Českým statistickým úřadem. V případě, kdy alespoň pro jednu generaci uvedenou v předchozí větě bude platit, že podíl očekávané střední délky života při dosažení důchodového věku podle zákona o důchodovém pojištění a součtu tohoto věku a této očekávané střední délky života je menší než 24 % nebo větší než 26 %, bude obsahovat tato zpráva též informaci o úpravě důchodového věku.

Zavedení revizního mechanismu nastavení důchodového věku tak samo o sobě neznamená automatické zvyšování důchodového věku, nýbrž zákonem nově stanovené ukazatele budou pouze poskytovat vládě podklad pro její politické rozhodnutí, zda na jejich základě navrhne či nenavrhne Parlamentu ČR důchodový věk zvýšit (či snížit). Vláda tak bude povinna se pravidel-

ně posuzováním důchodového věku zabývat, není však zavázána na základě příslušné zprávy MPSV důchodový věk měnit.

Valorizace důchodů od ledna 2018

Novela zákona o důchodovém pojištění zakotvila nový zvýhodněný mechanismus valorizace důchodů. Českomoravské konfederaci odborových svazů se podařilo prostřednictvím odborné komise prosadit příznivější novou úpravu podmínek pro valorizaci vyplácených důchodů účinnou od srpna 2017, která se uplatnila již pro zvýšení důchodů od 1. 1. 2018. Nová pravidla v této valorizaci zohledňují meziroční růst cen mezi červny 2016 a 2017 a jednu polovinu růstu reálných mezd v roce 2016 (dříve jednu třetinu). Protože reálné mzdy se v roce 2016 zvýšily o 3,3 %, pro účely zvýšení důchodů od 1. 1. 2018 byla použita polovina tohoto růstu, tj. po zaokrouhlení 1,7 % růstu reálných mezd v roce 2016.

Novinkou při výpočtu valorizace je dále zohlednění růstu indexu životních nákladů domácností důchodců (růst cen zboží ze spotřebního koše seniorů), pokud bude takový postup pro důchodce výhodnější než obecný růst cen. Protože index životních nákladů domácností důchodců mezi červny 2016 a 2017 dosáhl pouze 2,1 %, zatímco obecný index spotřebitelských cen 2,3 %, byl ve valorizaci důchodů od ledna 2018 použit obecný index růstu cen ve výši 2,3 %.

PhDr. Dagmar Gavlasová
Zdroj: ČMKOS

Obsah:

- Informace o změnách v důchodovém systému
- Odbory nejsou lobbistickou organizací
- ČSSD chce zrušit karenční dobu
- Únorové zasedání Rady ČMKOS
- Zdraví, sílu, najdeš v sýru!
- Zasedala Rada ČMKOS

Odbory nejsou lobbistickou organizací

Zákulisní a netransparentní lobbying je v ČR reálný problém, na který upozorňovaly i odbory. Protože právní úprava mířící na lobbyisty v Česku dosud chybí, minulá vláda přistoupila k vypracování věcného návrhu zákona. V zahraničí se lobbying běžně reguluje, v posledních letech obdobné úpravy přijalo Maďarsko, Slovinsko, Rakousko. Nyní se tímto problémem začala zabývat stávající vláda v demisi a navázala na úpravu, kterou připravoval ministr pro lidská práva Sobotkovy vlády.

Českomoravská konfederace odborových svazů se však proti novému návrhu důrazně ohradila, protože považuje za naprostý právní nesmysl, aby mezi lobbistické skupiny byly zařazeny odbory. Josef Středula, předseda ČMKOS, k tomu uvádí: „Odbory ve své činnosti jednoznačně realizují zákonem garantované právo, kdy jako legitimní zástupci zaměstnanců jednají s ministry, poslanci, vládou. Jsme sociální partneři, zákon nám za tím účelem svěřuje zvláštní oprávnění, naše postavení je garantováno i Ústavou ČR a mezinárodními úmluvami. Veškerá naše stanoviska a připomínky k zákonům jsou transparentně zveřejňovány. Jsme oficiálním připomínkovým místem návrhů zákonů týkajících se sociálních a ekonomických zájmů zaměstnanců.“

ČMKOS jednoznačně odmítá, aby zástupci zaměstnanců byli zařazeni jako lobbyisté. Ve Spojených státech, kde je lobbying regulován nejdéle, odbory rozhodně mezi lobbyisty zařazeny nejsou.

- tisková zpráva ČMKOS -

Sociální demokraté znovu vytáhli do boje za návrat proplácení mzdy v prvních třech dnech nemocenské. Straničtí poslanci to už dokonce navrhli ve Sněmovně. Argumentují tím, že lidé často nemoci přecházejí. Na své straně má ČSSD i odbory. Proti je naopak pravice i firmy. Podle nich by změna pravidel vedla v řadě případů ke zneužívání nemocenské.

ČSSD CHCE ZRUŠIT KARENČNÍ DOBU

Zrušení takzvané karenční doby prosazuje skupina poslanců ČSSD v novele zákoníku práce, kterou podala do Sněmovny. Obdobné snahy v minulých volebních obdobích neuspěly. „Pro ČSSD je naprosto nepřijatelné, aby byli zaměstnanci v 21. století trestáni za to, že onemocní. Pokud ostatní strany tvrdí, že jim jde o vyšší životní úroveň občanů, měly by náš návrh podpořit,“ uvedl za předkladatele nový předseda sociální demokracie Jan Hamáček. Zrušení karenční doby bude jedním z programových témat ČSSD při vyjednávání s hnutím ANO o nové vládě. Zaměstnanci by podle novely dostávali i v prvních třech dnech 60 procent platu, náklady by nesl zaměstnavatel. Zaměstnavatelům i osobám samostatně výdělečně činným by se ale o 0,2 procentního bodu snížily odvody na nemocenskou pojistku. Rozpočtové dopady autoři novely odhadli zhruba na 2,6 miliardy korun ročně.

Nyní nedostávají zaměstnanci v prvních třech dnech nemoci nic. Náhradu mzdy poskytují od 4. do 14. dne nemoci za pracovní dny zaměstnavatel, a to tři pětiny průměrného denního výdělku. Od 15. dne se dávky poskytují z nemocenského pojištění.

Karenční dobu zavedla v úsporném balíčku vláda Mirka Topolánka (ODS). Ústavní soud ji k pololetí 2008 zrušil, kabinet neproplácení prosadil znovu, ale snížil odvody firmám. Ústavní soudci poté tuto úpravu nechali v platnosti.

Zdroj: Sondy

Dne 12. 2. 2018 se konalo v pořadí již 43. zasedání Rady Českomoravské odborové konfederace odborových svazů. Rada ČMKOS projednala a schválila složení pracovních komisí 8. Sněmu ČMKOS, vyúčtování finančních prostředků ze státního rozpočtu na činnost BOZP za rok 2017 a dále projednala a schválila složení pracovního předsednictva VII. Sjezdu ČMKOS. V této souvislosti podala D. Gavlasová zprávu o dosud předložených nominacích na funkce předsedy, místopředsedy a členů Revizní komise ČMKOS.

Únorové zasedání Rady ČMKOS

ČMKOS

V rámci aktuálních informací vedení ČMKOS byl představen návrh ministerstva financí na zrušení superhrubé mzdy, který by měl snížit daňové zatížení zaměstnanců. Lednová predikce inflace ministerstva financí předpokládá, že inflace bude mezi lednem 2018 a lednem 2019 oscilovat mezi 2 - 2,5 %. Poměrně příznivou zprávou je nízká úroveň překérních forem zaměstnání v rámci EU, která se pohybuje kolem 0,5 %, zatímco evropský průměr je 2,3%.

Poslanecká sněmovna zamítla návrh poslanců ODS na odebrání volných svátků zaměstnanců v obchodu.

Školské odborové svazy jednaly s ministryní financí Alenou Schillerovou o růstu platů a mezd ve školství v roce 2019.

Josef Středula jednal s ministryní pro místní rozvoj Klárou Dostálovou o vzájemné spolupráci a rovněž o rozvoji turismu.

Místopředseda Vít Samek uvedl informaci o změnách v důchodovém systému od 1. 1. 2018. Zákonem č. 203/2017 Sb., kterým se mění zákon o důchodovém pojištění, dochází jednak k zastropování důchodového věku na 65 let a zavedení revizního mechanismu nastavení důchodového věku. Revizní mechanismus by měl zohledňovat demografickou situaci v ČR a očekávaný populační a ekonomický vývoj. Novela zákona o důchodovém pojištění rovněž zakotvila nový zvýhodněný mechanismus valorizace důchodů. Novinkou při výpočtu valorizace je dále zohlednění růstu indexu životních nákladů domácností důchodců, pokud bude takový postup pro důchodce výhodnější než obecný růst cen.

Dále Rada ČMKOS projednala zaměření činnosti Regionálních rad odborových svazů, zprávu Revizní komise ČMKOS a schválila, aby bylo iniciováno jednání předsednictva Rady hospodářské a sociální dohody s požadavkem předsedovi vlády na svolání pléna RHSD.

V rámci evropských a mezinárodních otázek byla projednána stanoviska Evropského a hospodářského výboru schválená v lednu 2018.

PhDr. Dagmar Gavlasová

ZDRAVÍ, SÍLU, NAJDEŠ V SÝRU!

Sýry jsou podle jedněch jednou ze zásadních potravin a podle druhých obsahují moc soli a rizikového tuku. Jak to tedy je? Zejména polotvrdé a tvrdé sýry jsou nejlepším zdrojem kvalitních bílkovin a vápníku. Ale není sýr jako sýr, a tak to má své ale.

Vápník získá člověk nejlépe z mléčných výrobků, hlavně z tvarohu nebo sýrů. Vápník je důležitý pro kosti a zuby, regeneraci a nervosvalovou činnost, ale i pro dobrou funkci srdce. Rostlinné zdroje vápníku, jako například mák, ho neobsahují v tak dobře vstřebatelné formě jako sýr. Podle tabulek je mák vápníkovou bombou, ale jeho využitelnost je podstatně horší než u sýrů a mléčných výrobků. A není to lepší ani z ořechů nebo sušeného ovoce. U tavených sýrů se snižuje využití vápníku asi o třetinu díky tavícím solím, které tyto sýry obsahují. Přesto z nich získáme vápníku víc než z celé řady jiných potravin.

Bílkoviny, které jsou obsaženy v sýrech, jsou velmi kvalitní. V ideálním poměru obsahují všechny aminokyseliny. Vyšší podíl bílkovin je obsažen v tvrdých sýrech. Proto je rádi jedí sportovci, aby získali svalovou sílu a v kombinaci s vápníkem posílili nervový systém a svaly, ale také dobře regenerovali. Výhodné jsou také pro lidi, kteří chtějí hubnout. Jen je lepší vybírat ty ne příliš tučné. Úplně ideální jsou Olomoucké tvarůžky. Je v nich minimum tuku a sacharidů a hodně bílkovin. Je v nich však hodně soli, což není dobré zejména pro ty, co mají vysoký krevní tlak.

Některé druhy sýrů obsahují soli opravdu hodně, což je bohužel jejich slabinou. Nejvíce soli mají slovenské korbáčiky a jadel, Olomoucké tvarůžky, balkánský sýr a niva. Méně soli obsahují romadur, tavené sýry, bryndza, parmezán, hermelín, eidam a gouda, madeland, cottage, mozzarella, žerve, lučina a ricotta. U každého konkrétního výrobku najdete údaj o obsahu soli ve 100 g potraviny na obalu.

Dalším údajem na obalu sýru je obsah tuku v procentech. Je to ale takový chyták. Jedná se totiž o tuk v sušině. Třeba v třicetiprocentním eidamu je asi 50 % sušiny a těch 30 % se počítá z ní. Tento eidam tedy ve skutečnosti obsahuje jen 15 % tuku, tedy

15 g ve 100 g sýra. Smetanové sýry bývají nejučtější. Patří mezi ně třeba hermelín.

Hermelín patří mezi takzvané plísňové sýry, které se řadí mezi přírodní, sladké sýry, vznikající srážením mléka pomocí syřidla. Plísňové sýry se dělí na dva základní druhy. Ten první, s plísní většinou bílé barvy na povrchu, se nazývá camembertský a patří mezi ně již zmíněný camembert, hermelín, brie, plesnivec, kamadet, hermadur či encián. Druhým je typ roquefortský, který skrývá zeleno-modrou plíseň uvnitř. Sem patří například oblíbená niva, francouzský roquefort, Saint Agur, italská gorgonzola nebo britský stilton. Plísně všech těchto sýrů jsou ušlechtilé a speciálně vyšlechtěné, typické barvy a chuti. Existují i sýry dvoupříšňové, u nichž se plíseň vytváří na povrchu i uvnitř, a to je například vltavín.

Ani čerstvé plísňové sýry nejsou však považovány za zcela bezrizikovou potravinu. Tyto sýry jsou lékaři často zakazovány těhotným ženám. Při nesprávném skladování nebo překročení doby použitelnosti mohou tzv. ušlechtilé plísně produkovat mykotoxiny a mohou se přidat i další nebezpečné plísně. Jakmile se v sametově bílém povrchu camembertu, hermelínu či jejich příbuzných objeví šedá či žlutá, až hnědá místa a jemně žampionová chuť se změní v ostrou a aromatickou, svědčí to o tom, že původní přátelská plíseň vyprodukovala mykotoxin. V tomto případě si už zahráváme se svým zdravím.

Sýry se vyrábějí zhruba 5.000 let. Na jejich začátku byly vaky z ovčích

žaludků, v nichž se přechovávalo mléko. Když se srazilo, zbylé žaludeční kyseliny odstartovaly chemický proces, na jehož konci lidé objevili syrovátku a sýr. Největší rozkvět zaznamenalo sýrařské řemeslo ve 14. století, a to hlavně díky francouzským mnichům. Byli totiž jediní, kteří uměli psát a tak si pečlivě zapisovali recepty. Z řady jejich receptur se vychází dodnes. Plísňové druhy se k nim přidaly teprve v 18. století. Do roku 1815, kdy vznikla ve Švýcarsku první továrna, se tento produkt vyráběl na zemědělských statcích a salaších.

Možností, jak konzumovat plísňové sýry, je spousta. Ke každému z nich určitě najdeme speciální kombinaci s jídlem a vínem. Camembertské typy sýrů velmi dobře ladí s lehčím ovocem. Vína se hodí také lehčí, bílá a růžová. Plnější červené víno se naopak hodí k sýrům roquefortským. Pochutnáme si na nich společně se sladkým ovocem, s fíky, datlemi, hruškami, vlašskými ořechy nebo rukolou. Ideální servírování sýrů je na prkénku, a je dobré vyndat je z ledničky včas, aby měly čas získat pokojovou teplotu a správně se rozvonět.

Hermelín můžeme i nakládat nebo se hodí i ke smažení. Nivu můžeme použít do smetanových omáček nebo na topinky a roquefort a gorgonzola jsou se mohou dát do směsi pro fondue. To, jak si vychutnáte svůj oblíbený sýr, je tedy jen na vás a nezbyvá nic jiného, než abychom se připojili s přáním dobré chuti.

KaJi

Zdroj: časopis "Styl pro ženy", V. Presserová, P. Veselý

Dne 12. 3. 2018 se konalo v pořadí 44. zasedání Rady ČMKOS s velmi bohatým programem. Rada ČMKOS projednala a schválila zprávu o hospodaření za rok 2017, vzala na vědomí zprávu Revizní komise ČMKOS a také Zprávu Revizní komise ČMKOS pro 8. Sněm ČMKOS. Dále Rada ČMKOS projednala a schválila Souhrnnou zprávu ČMKOS o vyhodnocení činnosti za rok 2017 v oblasti BOZP. V rámci přípravy VII. Sjezdu ČMKOS Rada projednala a schválila návrh složení komise VII. Sjezdu ČMKOS, návrh Zprávy o hospodaření za období 2014 - 2017, návrh Zprávy Rady ČMKOS o činnosti ČMKOS v období let 2014 - 2018, návrh úpravy Statutu ČMKOS a Zprávu Revizní komise pro VII. Sjezd ČMKOS.

Zasedala Rada ČMKOS

Dana Machátová předložila Radě zprávu Výboru ČMKOS pro rovné příležitosti žen a mužů, kde upozornila na přetrvávající vysoké rozdíly v odměňování mezi muži a ženami.

Předložena byla rovněž zpráva o zapojení ČMKOS do projektů za rok 2017 a informace o evropských a mezinárodních otázkách.

V bloku aktuálních odborových otázek prezentoval J. Středula vývoj mezd ve 4. čtvrtletí podle jednotlivých krajů. Nejvyšší růst mezd byl ve Zlínském a Karlovarském kraji, kde se přibližoval 10 %. Průměrná mzda je nejvyšší v hl. m. Praze (39.173 Kč), ale současně byl její růst nejnižší ze všech krajů. Nezaměstnanost v lednu 2018 činila 2,4 %, což je nejméně ze všech států EU, když průměrná míra nezaměstnanosti v EU je 7,3 %.

Josef Středula rovněž informoval o struktuře exekucí u fyzických osob. V roce 2017 bylo z celkového počtu dlužníků 24 % osob, které mají více než 10 exekucí. Diskutovalo se rovněž o požadavcích ČMKOS o očekávané výši minimální mzdy v roce 2019. Členové Rady se shodli na tom, že je nutné, aby rostl její podíl na průměrné mzdě.

PhDr. D. Gavlasová
předsedkyně ČMOS PHCR

Voda zdarma je stále dostupnější

Již několik let klesá spotřeba balených nealkoholických nápojů. Podle dat Českého statistického úřadu se konzumace mezi lety 2007 až 2015 snížila téměř o 20 %. Svůj podíl na útlumu může být poznamenán jak všeobecně silícím negativním přístupem k neekologickým plastovým obalům, tak stoupající oblibou kohoutkové vody nebo například stále dostupnější vodou zdarma. Její poskytování provozovatelé restaurací nebo obchodů nemusí chápat jako utíkající zisk, ale jako službu navíc, kterou se mohou levně odlišit od konkurence.

Ještě v roce 2007 spotřeboval průměrný Čech 293 litrů minerálních vod a nealkoholických nápojů ročně, v roce 2015 už to bylo o 44 litrů méně. Jak už bylo řečeno, lvi podíl na tom má zvyšující se obliba a spotřeba kohoutkové vody a například v restauracích či obchodech stále častější konzumace vody zadarmo. Navzdory tomu, že mají provozovatelé s touto službou spojené výdaje, ukazují tím svůj proklientský přístup.

„Voda zdarma je způsob, jak provozovatel prokáže zákazníkovi náklonnost a demonstruje, že mu nejde jen o zisk. Ve společnosti dochází k posunu vnímání, a tak jako bylo dříve ojedinělé poskytování připojení k Wi-Fi a dnes je zcela samozřejmé, stejné to začíná být i s vodou. V březnu 2018 jsme spustili aplikaci do chytrých telefonů, která se jmenuje nic - voda zdarma. Protože voda zdarma provozovatele opravdu nestojí téměř nic. Jedná se maximálně o korunové položky. Spotřebitel se jednoduše může pomocí aplikace nic na mapě celé ČR podívat, kde dostane napít. V aplikaci jsou uvedeny nejen restaurace, ale i například studánky a jiné zdroje, ve kterých je voda zadarmo.“ říká Tomáš Vojtek, jeden z tvůrců aplikace nic a projektu vody zdarma „nic“.

Počet provozoven, ve kterých není problém s vodou zdarma, stoupá. Cílem každého podnikatele by mělo být udržení stálých zákazníků, takže pokud si zákazník k jídlu objedná sklenici nesyčené čisté vody, neměl by být problém ji dostat. V některých kavárnách, restauracích či vinárnách je karafa čisté vody samozřejmostí již dnes. Na otázku: „Co si dáte?“ Stačí odpovědět: „Nic.“ Dostanete vodu zdarma.

- tisková zpráva -

PRVNÍ LETOŠNÍ ZASEDÁNÍ SR

Na svém, již XVII. zasedání, se sešla Svazová rada ČMOS PHCR. Po přivítání předsedkyně PhDr. Dagmar Gavlasovou proběhla kontrola úkolů z předchozího jednání SR. Dalším pravidelným bodem každého zasedání Svazové rady je zpráva o hospodaření ČMOS PHCR, tentokrát za celý rok 2017. V souvislosti s tímto bodem seznámila PhDr. Gavlasová členy SR se zprávou Kontrolní a revizní komise ČMOS PHCR, která zasedala v předchozím týdnu.

Jednání se jako host zúčastnil JUDr. M. Taraba, který vyhodnotil spolupráci Sdružení nájemníků ČR a ČMOS PHCR. Další informací byla zpráva o vyúčtování nákladů na kontrolu BOZP a aktuální stav kolektivního vyjednávání na podnikové i vyšší úrovni. Vzhledem k blížícímu se VIII. Sjezdu ČMOS PHCR byly SR předloženy návrhy Stanov ČMOS PHCR, Volební a Jednací řád VIII. Sjezdu ČMOS PHCR k připomínkování. SR schválila nominaci kandidátů na vedení ČMKOS na VII. Sjezd ČMKOS. Posledními body jednání byly informace o rezignaci členky Svazové rady, o personální změně v sekretariátu ČMOS PHCR a nabídka kurzu v Římě, který se ČMOS PHCR rozhodl neobsadit.

KaJi

ESPRESSO

vydává Českomoravský odborový svaz pohostinství, hotelů a cestovního ruchu.
Odpovědný pracovník: PhDr. Dagmar Gavlasová, grafická úprava: Kateřina Jiráková.
Adresa: DOS, nám. W. Churchilla 2, 130 00 Praha 3, tel.: 234462822, www.phcr.cz
Tisk: JAJFA, www.4321.cz. Pro potřebu odborových organizací ČMOS PHCR. Vyšlo v březnu 2018.